

U I M E R E P U B L I K A H R V A T S K A

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Ljiljane Karlovčan-Đurović predsjednice vijeća, Lidiije Rostaš-Beroš i Sanje Štefan, članica vijeća, uz sudjelovanje Ivane Firšt, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja S. M. d.o.o. sa sjedištem u Z., kojeg zastupa Odvjetničko društvo G. i partneri iz Z., protiv tužene Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, Savska cesta 41/14, Zagreb, koju zastupa M. C., mag.iur. predsjednik Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja, a po punomoći J. Č. dipl. iur. i V. Z. dipl. oec., radi poništenja rješenja, klasa: UP/I 034-03/14-01/002, urbroj: 580-09/88-2015-100 od 17. ožujka 2015., u predmetu sklapanja zabranjenog sporazuma, dana 22. travnja 2016.

p r e s u d i o j e

Odbija se tužbeni zahtjev koji glasi:

„Poništava se točka I., II. i III. rješenja Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, klasa: UP/I 034-03/14-01/002, urbroj: 580-09/88-2015-100 od 17. ožujka 2015.“

Obrazloženje

Osporenim rješenjem je tužena i to točkom I. izreke rješenja utvrdila da su poduzetnici S. M. d.o.o., tužitelj u ovom predmetu, sa sjedištem u Z., S. H. d.o.o. sa sjedištem u Z., Z. 3, A. Z. d.o.o. sa sjedištem u Z., K. S. d.o.o sa sjedištem u Z., B.-E. d.o.o. sa sjedištem u S., , V. G. d.o.o. sa sjedištem u Z., i A. I. d.o.o. sa sjedištem u V., sklopili zabranjeni sporazum na način da su na sastanku održanom u prostorijama poduzetnika T. d.o.o. sa sjedištem u Z., 23. listopada 2013. godine dogovorili minimalnu cijenu usluga privatne tjelesne zaštite čime su u razdoblju od 23. listopada do 17. siječnja 2014. narušili tržišno natjecanje izravnim utvrđivanjem cijena u smislu članka 8. stavka 1. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“ 79/09., 80/13. nastavno ZZTN), točkom II. izreke navedenog rješenja utvrđeno je da je zabranjeni sporazum iz točke I. izreke rješenja ex lege ništetan u smislu članka 8. stavka 4. ZZTN-a, točkom III. poduzetnicima iz točke I. izreke rješenja izrečene su upravno kaznene mjere: - S. M. d.o.o. u iznosu od 1.333.000,00 kn; - S. H. d.o.o. u iznosu od 1.027.000,00 kn; - A. Z. d.o.o. u iznosu od 905.000,00 kn; – K. S. d.o.o. u iznosu od 657.000,00 kn; - B.-E. d.o.o. u iznosu od 942.000,00 kn; – V. G. d.o.o. u iznosu od 289.000,00 kn i A. I. d.o.o. u iznosu od 171.000,00 kn, a točkom IV. izreke rješenja navedeno je da će se izreka rješenja objaviti u „Narodnim novinama“, a cjelokupno rješenje na stranici Agencije.

Tužitelj u tužbi iznosi kronologiju postupka te navodi da članak 8. stavak 1. ZZTN-a i članak 2. Uredbe izričito određuju da mora postojati takav sporazum koji da bi bio zabranjen

ima za cilj ili posljedicu narušavanja tržišnog natjecanja na mjerodavnom tržištu. Iz toga se, prema mišljenju tužitelja, može zaključiti da je tuženik u tijeku postupka morao dokazati: 1. da je postojala volja stranaka da postignu sporazum jer u protivnom sporazum kao takav ne postoji, 2. da taj sporazum imao za cilj i posljedicu narušavanje tržišnog natjecanja i 3. da je utvrđeno mjerodavno tržište. Navodi da je tužitelj činjenicu postojanja sporazuma dokazivao novinskim člancima te iz Priopćenja za javnost koje izričito ne navodi da su sudionici sastanka utvrdili minimalnu cijenu usluge privatne tjelesne zaštite u iznosu od 32,50 kn. Tužitelji smatraju da navedeno ne proizlazi iz iskaza nepristranih svjedoka i to N. M. glavnog urednika časopisa „Z.“, te D. F. predsjednika H. c. z. Navodi da su oni, kao i poduzetnici, iskazivali da cijena usluge nije bila ni u jednom trenutku predmet razgovora već isključivo trošak sata rada zaštitara. Ističe da tužena apostrofira činjenicu da tužitelj nije demantirao članak te je iz toga tužena zaključila da je tužitelj u potpunosti suglasan sa sadržajem istog. Tužitelj postavlja pitanje koja bi bila svrha demantiranja članka koji govori o nespornoj činjenici da je upravo cijena sata rada zaštitara realna kada se zbroje doprinosi i porezi iz plaće i na plaću svi završni troškovi koji su identični za sve zaštitare i upravo ta cijena sata rada tereti svakog poslodavca koji se bavi privatnom zaštitom. Neke nesporne činjenice tužena ne smatra relevantnim za dokazivanje nepostojanja sporazuma i zaključuje da nije od presudne važnosti termin kojem su se poduzetnici koristili tijekom sastanka i tijekom postupka već ono što isti zaista predstavlja, a u konkretnom slučaju predstavlja dogovor o minimalnoj cijeni pružanja usluga privatne tjelesne zaštite. Takav nevjerovatan zaključak tužena ne daje niti jedan argument već ističe da troškovi svakog poduzetnika ovise o velikom broju parametara te da isti ne mogu biti identični za sve stranke.

U odnosu na tužitelja, u tijeku postupka je utvrđeno, da nije ni u jednom trenutku nakon spornog sastanka nudio svoje usluge po navodno dogovorenoj cijeni od 32,50 kn/sat već je njegova cijena u svim ispitanim ponudama bila niža. Tužitelj smatra da ta činjenica govori u prilog tvrdnji da nije bilo ni razgovora ni sporazuma o minimalnoj cijeni usluga, već samo o cijeni troška sata rada zaštitara. Tužitelj ističe da je najveća zaštitarska tvrtka na području Republike Hrvatske te ima ukupni prihod u 2013. godini dvostruko veći od idućeg poduzetnika iz ovog postupka i kao takav sigurno bi se smatrao u moralnom smislu obavezan pridržavati sporazuma na koji je dobrovoljno pristao. Upravo njegove cijene usluga ukazuju da nije smatrao da bi bilo kakav sporazum bio postignut. Tužitelj smatra da tužena nije ni na koji način argumentirano dokazala da bi poduzetnici sklopili sporazum o minimalnoj cijeni usluge privatne tjelesne zaštite. Ističe da je vrlo teško dokazati negativnu činjenicu posebice kad je tužena Državna agencija, koja samovoljno može pokrenuti postupak bez ikakvih posljedica, a svi troškovi takvog postupka padaju na teret poduzetnika neovisno o konačnom ishodu. Dakle, potpuno neosnovanu odluku tužena može donijeti bez ikakvih posljedica.

Tužena se također poziva na činjenicu da je u tijeku postupka utvrđeno da je kod tužitelja postojala svijest o postupanju suprotnosti s propisima o tržišnom natjecanju iz razloga što je jedan od sudionika sastanka upozorio kako je dogovor o minimalnim cijenama zabranjen. Tužitelj odnosno njegov predstavnik na sastanku Z. M. nije u tijeku postupka nikad potvrdio da je takvo upozorenje čuo ili znao za njega, već je prvo saznanje o tome dobio na ročištu kada je predstavnik A. Z. to spomenuo. Stoga s obzirom da tužena nije dokazala da je tužiteljev predstavnik bio prisutan i čuo tzv. upozorenje tužena pogrešno zaključuje da je tužitelj znao za isto. Smatra da je pogrešno što tužena ističe da činjenicu da je sporazum imao za cilju i posljedicu narušavanje tržišnog natjecanja nije potrebno dokazivati.

Tužena smatra da to nije uopće potrebno dokazivati jer se po njoj radilo o sporazumu koji je zabranjen prema cilju pa stoga njegov učinak nije potrebno dokazivati. Prema mišljenju tužitelja takav zaključak može značiti samo jedno, a to da tužena nije uopće

upoznata sa zaštitarskom djelatnošću već se prema istoj odnosi kao da se radi o trgovačkoj djelatnosti odnosno kao da tužitelj i ostali poduzetnici na slobodnom tržištu nude svoje proizvode odnosno usluge. Prema mišljenju tužitelja zaključak tužene da nije nužno dokazivati antikompetitivne učinke navodnog sporazuma na samo tržište je eklatantan dokaz nepoznavanja materija od strane tuženika. Navodi da je potpuno nelogično, nerazumno i nerealno da bi se sedam najvećih zaštitarskih društava moglo dogovoriti oko najniže cijene usluge a da na samim natječajima posao dobiva ono društvo koje ponudi najnižu cijenu. Osim toga tužitelj ističe da u sedam procesuiranih poduzetnika poslove privatne tjelesne zaštite obavlja još 200-tinjak trgovačkih društava koja ispunjavaju sve uvjete za tenderiranje kako na javnim nadmetanjima tako i na pozivnim natječajima. Kao što je navedeno uvijek posao dobiva ponuditelj koji je ponudio najnižu cijenu. Stoga je potpuno nerazumno od sedam tzv. najvećih da sami sebi oduzimaju posao javnom objavom da neće ići ispod cijene 32,50 kn i time svim drugim društvima javno objave da mogu ići sa nižom cijenom pa makar i 10 lipa i da će dobiti posao. Tužitelj ističe da je kod utvrđivanja mjerodavnog tržišta tužena pozivom na Uredbu o mjerodavnom tržištu utvrdila da je tržište pružanja usluga privatne tjelesne zaštite cijeli teritorij Republike Hrvatske. Međutim, tužitelj smatra da cijelo područje Republike Hrvatske nije mjerodavno tržište budući da se usluga može pružiti samo ako ponuditelj uspije dobiti posao ili na javnom nadmetanju ili putem tendera dakle opet samo ako ponudi najnižu cijenu. Ističe da navedena Uredba predviđa da se posebna pozornost mora posvetiti uvjetima pristupa tržištu.

Navodi da su prema Uredbi o kriterijima za izricanje upravno-kaznene mjere karteli u pravilu tajni, horizontalni sporazumi između dva ili više neovisnih poduzetnika, a imaju za cilj narušavanje tržišnog natjecanja između konkurenata, a posljedica kartelnog sporazuma je štetan učinak na potrošače u vidu povećanja cijena i smanjivanja izbora robe ili usluga. Dakle, tužena smatra da su se tužitelji i ostali sudionici udružili u kartel – sporazum, te javno, u javnim glasilima taj svoj kartel sporazum i objavili. Tužitelj smatra da je iz pobijanog rješenja ne proizlazi da bi u ovom predmetu bili ispunjeni uvjeti iz članka 2. Uredbe te da bi se tzv. sporazum, mogao smatrati kartelnim sporazumom.

Tužitelj smatra da je tužena počinila bitnu povredu odredaba postupka te da je pogrešno i nepotpuno utvrdila činjenično stanje. Navodi da su svi navedeni propusti tužene iz obrazloženja pobijanog rješenja osobito značajni, ako se uzmu u obzir da prema pravilima o teretu dokazivanja u postupku utvrđenja povrede tržišnog natjecanja sklapanjem zabranjenog sporazuma teret dokaza, da je pojedini sporazum protivan članku 8. stavku 1. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja, leži na tuženoj kao tijelu koje je pokrenulo postupak. Navedeno proizlazi iz odgovarajuće primjene kriterija koje proizlazi iz primjene pravila o tržišnom natjecanju u Europskoj uniji sukladno članku 74. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja budući da je Uredbom Vijeća EZ broj: 1/2003. izričito propisano da teret dokaza o postojanju povrede tržišnog natjecanja leži na tijelu koje pokreće postupak utvrđivanja povrede.

Što se tiče upravno-kaznene mjere tužitelj smatra da je izrečena u previsokom iznosu. Navodi da je predlagao da mu se utvrdi simbolična upravno-kaznena mjera, a tužena je stala na stajalištu da nije utvrđeno postojanje posebnih okolnosti koje bi stvorile uvjete za izricanje takve mjere. Navodi da je tužena ima potpuno različiti kriterij prilikom odlučivanja o povredi Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja pri odlučivanju o upravno kaznenoj mjeri, a to je vidljivo iz drugih odluka u kojima se u vrlo sličnoj situaciji izriče simbolična upravno kaznena mjera. Poziva se na rješenja tuženika klasa: UP/I-034-03/2013-01/017 od 30. srpnja 2014. rješenje tužene klasa: UP/I-034-03/2013-01/015 od 30. srpnja 2014. i rješenje tužene klasa: UP/I-034-03/2013-01/018 od 23. listopada 2014.

Navodi da je u postupku nesporno utvrđeno da tužitelj nije ni u jednom slučaju ponudio niti 32,50 kn/sat niti višu cijenu. Stoga smatra da je izračun osnovnog iznosa upravno kaznene mjere je u odnosu na njega pogrešan. Isto tako prema mišljenju tužitelja tužena nije objasnila zbog čega je smatrala osnovanim uvećati dodatni iznos za 1% prihoda tužitelja iako je Uredbom o upravno kaznenim mjerama propisano da može uvećati iznos, ali to znači i da ne mora. Prilikom utvrđivanja postojanja olakotnih okolnosti tužena je prihvatila kao olakotnu okolnost nesporno utvrđenu činjenicu da tužitelj nije uopće primjenjivao cijenu usluga od 32,50 kn/sat nego nižu kao i činjenicu da protiv tužitelja nije do sada pokretao postupak iz svoje nadležnosti.

Međutim, tužena nije prihvatila obranu tužitelja da je povreda posljedica nehaja, uz obrazloženje da činjenica da je jedan od sudionika izjavio da je na početku sastanka upozorio ostale sudionike kako je zabranjeno razgovarati o minimalnim cijenama i kako moraju biti oprezni u tom smislu upravo ukazuje na postojanje svijesti o protupravnom djelovanju kod stranaka o ovom postupku. Međutim, tužitelj je već naveo kako njegov predstavnik nije bio prisutan na samom početku sastanka te nije čuo upozorenje, a niti je u tijeku rasprave pred tuženikom uopće bio pitan o tome. Smatra da tužena u odnosu na tužitelja nije dokazala da ne bi postojao nehaj na njegovoj strani, posebice uzimajući u obzir sve ranije navedene nesporno utvrđene činjenice o ponašanju tužitelja nakon samog sastanka. Smatra da je tužena i nehaj bila dužna priznati tužitelju kao olakotnu okolnost. U odnosu na utvrđenu upravno kaznenu mjeru prema mišljenju tužitelja tužena nije navela u kojem postotku je ista izrečena dok i za druge sudionike postupka to izričito navela te je time počinjena i bitna povreda postupovnih odredbi. Ističe da je temeljem Uredbe tužena bila dužna navesti u kojem postotku je izrekla mjeru. Stoga predlaže da Sud uz već ranije navedene olakotne okolnosti utvrdi da, u slučaju ako smatra da je došlo do sklapanja zabranjenog sporazuma, nije bilo osnove za donošenje ovako visoke upravne mjere već da postoje uvjeti za izricanje simbolično upravno kaznene mjere odnosno da je upravno kaznena mjera previsoko odmjerena.

Predlaže da se ponište točke I., II. i III. rješenja tužene.

Tužena u odgovoru na tužbu ostaje u cijelosti kod razloga navedenih u obrazloženju osporenog rješenja i prvenstveno navodi da je na sve tužbene navode već odgovoreno u obrazloženju osporenog rješenja. U odnosu na upravno-kaznenu mjeru tužena navodi da kartel zabranjeni horizontalni sporazum predstavlja najtežu povredu propisa od tržišnom natjecanju te se isti ne može sagledavati u istom kontekstu kao kad se utvrdi postojanje vertikalnog sporazuma, a što je bilo u slučajevima koje tužitelj citira i iz kojih proizlazi da su određene upravno kaznene mjere u nižem iznosu. Isto tako tužena smatra da su netočni navodi tužitelja da je tužena pogriješila pri izračunu osnovnog iznosa upravno kaznene mjere jer nije uzela u obzir činjenicu da tužitelj nije sporazum primjenjivao u praksi. Što se tiče navoda tužitelja da tužena nije navela u kojem je postotku izrečena upravno kaznena mjera tužitelju dok je za druge sudionike to izričito navela te kako postoji obveza temeljem odredbi Uredbe o kriterijima i načinu izricanja upravno kaznene mjere („Narodne novine“ 129/10. i 23/15. dalje: Uredba) da tužena navede u kojem je postotku izrekla mjeru tužena ističe da ništa od navedenog nije točno. Niti je tužena navodila postotak u kojem je izrečena upravno kaznena mjera ostalim sudionicima sporazuma, niti postoje obveze tužene sukladno navedenoj Uredbi na takvo postupanje.

Tužena predlaže da sud primjenom načela usmene rasprave iz članka 7. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“ 20/10., 143/12. i 152/14. dalje: ZUS) zakaže raspravu u ovom sporu. Navedeno traži iz razloga što, prema mišljenju tužene, nisu ispunjeni uvjeti iz članka 36. ZUS-a te predlaže da tužbu odbije te kako se protiv pobijanog rješenja vode još šest sporova predlaže da po navedenim tužbama sud odluči zajedničkom presudom, a

sve u svrhu ubrzavanja postupka i izbjegavanja nepotrebnih radnji i troškova. Tužitelj je u svom odgovoru na odgovor na tužbu naveo da se o minimalnoj cijeni usluge uopće na spornom sastanku nije razgovaralo. Navodi da je trošak za sve poduzetnike koje se bave zaštitarstvom jednak u smislu zakonskih obvezatnih minimalnih uvjeta koje mora zaštitarsko društvo ispunjavati da bi uopće moglo obavljati taj posao. Kao što i sama tužena navodi radi se o minimalnoj cijeni rada dakle, poneki od poduzetnika imaju i višu cijenu rada zbog različitih dobavljača opreme i sl. ali niti jedan nema nižu. Ističe da se tužena nije osvrnula na navod tužitelja da njegov predstavnik na sastanku nije bio cijelo vrijeme prisutan, iako tužena utvrđuje da je kod tužitelja postojala svijest o postupanju u suprotnosti s propisima o tržišnom natjecanju, jer je jedna od stranaka upozorila kako je dogovor o minimalnim cijenama zabranjen. Smatra da tužena ne poznaje zaštitarsku djelatnost i ponavlja da je potpuno nelogično, nerazumno i nerealno da bi se sedam najvećih zaštitarskih društava moglo dogovoriti oko najniže cijene usluga kada na samim natječajima posao dobiva ono društvo koje ponudi najnižu cijenu, a sve to uz postojanje 200-tinjak trgovačkih društava koja ispunjavaju sve uvjete za tendiranja kako na javnim nadmetanjima tako i na pozivnim natjecanjima. Ponavlja navode vezane za utvrđivanje upravno-kaznene mjere. U cijelosti osporava odgovor na tužbu tužene.

Sud je u predmetnoj stvari na prijedlog tužene održao javnu raspravu u smislu odredbe članka 36. ZUS-a na koji su pristupile stranke odnosno njihovi punomoćnici te im je tako omogućeno izjašnjavanje o svim spornim činjenicama i pravnim pitanjima.

Na raspravi tužitelj je ostao kod istaknutih tužbenih zahtjeva pojašnjavajući i sažimajući pojedine navode i zahtjeve, a tužena je ostala kod odgovora na tužbu.

Tužitelj je u dokaz svojih navoda predao u spis Prijedlog Republičkog sindikata radnika Hrvatske svim socijalnim partnerima u hrvatskom zaštitarstvu s analizom minimalnih troškova zaštitarskog radnog sata od 1. ožujka 2016.

Na temelju razmatranja svih činjeničnih i pravnih pitanja sud je zaključio da tužbeni zahtjev nije osnovan.

Prema odredbi članka 8. stavka 1. ZZTN-a zabranjeni su svi sporazumi između dva ili više neovisnih poduzetnika, odluke udruženja poduzetnika i usklađeno djelovanje, koje kao cilj ili posljedicu imaju narušavanje tržišnog natjecanja na mjerodavnom tržištu a osobito oni kojima se izravno ili neizravno utvrđuju kupovne ili prodajne cijene. Prema članku 8. stavku 4. ZZTN-a sporazumi kojima se narušava tržišno natjecanje iz članka 8. stavka 1. ZZTN-a, a ne mogu se skupno izuzeti u smislu članka 10. ZZTN-a, ex lege su ništetni.

Tužena je u provedenom postupku utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma u smislu članka 8. stavka 1. ZZTN-a izvršila uvid u očitovanja tužitelja koji se očitovao na zaključak o pokretanju postupka o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku kao i dokaze koje je dostavio tijekom postupka te mu je omogućeno da svoju izjavu neposredno na održanoj usmenoj raspravi. Isto tako u provedenom postupku saslušani su svjedoci N. M. i D. F. i vršeni su uvidi u ponude stranaka koje su podnosili na javnim natječajima nakon održavanja sastanka. Što se tiče tužitelja utvrđeno je da tužitelj nije u natječajima nakon sastanka ponudio cijenu od 32,50 kn. Osim toga izvršen je uvid u Priopćenje koje je izdano nakon održavanja sastanka u kojem je kao jedan od zaključka sastanka navedeno: „Utvrđuje se minimalni trošak sata rada zaštita uz poštivanje svih zakona i pravilnika koji reguliraju status zaštitara u iznosu od 32,50 kn“, te se u nastavku navode svi sudionici sastanka jedni su drugima međusobno obećali da će se od današnjeg dana pridržavati svih točaka ovog dogovora. Izvršen je uvid u iskaz svjedoka N. M. koji je kao urednik časopisa „Z.“ Priopćenje odobrio nakon što ga izradio novinar, koji je isto kao i svjedok, bio prisutan cijelo vrijeme

održavanja sastanka. Utvrđeno je da kako sadržaj priopćenja odgovara sadržaju sastanka te da nitko od sudionika sastanka nije imao primjedbe na sadržaj priopćenja.

Na temelju svih dokaza Agencija je nesporno utvrdila da se na spornom sastanku razgovaralo o minimalnoj cijeni pružanja usluga privatne zaštite uz navođenje iznosa pod 32,50 kn kao minimalnog iznosa ispod kojeg neće nuditi navedene usluge, a iz ponuda nakon sastanka razvidno je da su većina sudionika sastanka naveli u svojoj ponudi iznos minimalne cijene pružanja privatne tjelesne zaštite u iznosu od 32,50 kn.

Iz navedenog je razvidno da se nije razgovaralo o minimalnom trošku sata rada zaštitara od 32,50 kn kako to tvrdi tužitelj, odnosno da toliko iznosi sat rada zaštitara, već se razgovaralo o minimalnoj cijeni pružanja usluga privatne tjelesne zaštite u iznosu od 32,50 kn. Većina prisutnih poduzetnika na sastanku je nakon sastanka navedenu cijenu usluge nudila u svojim ponudama. To što tužitelj nije navodio navedene cijene u svojim ponudama, ne znači da nije navedena cijena dogovorena na spornom sastanku. Upravo činjenica da je većina ponudila tu cijenu govori o sklapanju zabranjenog sporazuma u smislu odredbe članka 8. stavak 1. ZZTN-a, a to što tužitelj nije nudio svoje usluge po navedenoj cijeni uzeto je tužitelju kao olakotna okolnost prilikom određivanja upravno-kaznene mjere. Što se tiče prigovora tužitelja da nije sudjelovao na sastanku od samog početka te da nije čuo upozorenje da je dogovor o minimalnim cijenama zabranjen navedeno ne može tužitelja osloboditi odgovornosti za protupravno postupanje budući da i u slučaju, ako su navodi o predmetnom upozorenju i istiniti, to je bilo bespredmetno, budući da se u nastavku sastanka razgovaralo o minimalnoj cijeni zaštitarske usluge.

Što se tiče eventualnog usklađenog djelovanja na tržištu, tužena je u konkretnom predmetu utvrdio postojanje dogovora o minimalnoj cijeni zaštitarske usluge koji nedvojbeno predstavlja zabranjeni sporazum u smislu članka 8. stavak 1. ZZTN-a i koji se očituje u utvrđivanju cijena između konkurenata te tužena postupanje tužitelja nije niti kvalificirala kao usklađeno djelovanje. Naime, sukladno pravu tržišnog natjecanja Europske unije sporazumi poduzetnika kojima se izravno ili neizravno utvrđuje cijena zabranjeni su temeljem članka 101. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Navedena odredba članka 101. stavak 1. u cijelosti odgovara odredbi članka 8. stavka 1. ZZTN-a.

Dakle kraj činjenice da je u postupku utvrđeno postojanje zabranjenog sporazuma u smislu članka 8. stavka 1. ZZTN-a nije bitno jesu li se sudionici dogovora istog pridržavali odnosno jesu li se dogovora pridržavali na svakom natjecanju na kojem su sudjelovali.

Isto tako nisu osnovani prigovori tužitelja da je posljedica povrede ZZTN-a nehaljno postupanje stranaka. Naime, iz prakse Europskog suda koja je citirana i u obrazloženju osporenog rješenja proizlazi da za namjerno počinjene povrede nije nužno dokazati da je poduzetnik imao svjesno počinjenje točno određene povrede ugovora o funkcioniranju Europske unije, već je dovoljno utvrditi da nije mogao ne imati svijest o tome da njegovo postupanje vodi narušavanju tržišnog natjecanja. Što se tiče prigovora tužitelja da nije utvrđen cilj i posljedica narušavanja tržišnog natjecanja valja istaći da se u konkretnom slučaju radi o sporazumu koji je zabranjen prema cilju pa njegov učinak i nije potrebno dokazivati. Kako sklapanje takvog sporazuma već po svojoj prirodi ima za cilj narušavanje tržišnog natjecanja u konkretnom slučaju nije trebalo dokazivati antikompetitivne učinke takvog ponašanja na samo tržište. Što se tiče prigovora tužitelja vezanih uz činjenicu da nije utvrđeno mjerodavno tržište valja istaći da je u postupku jasno utvrđeno mjerodavno tržište i to sukladno odredbi članka 7. ZZTN-a, te Uredbi o načinu utvrđivanja mjerodavnog tržišta. Prema ocjeni ovoga Suda tužena je pravilno odredila mjerodavno tržište u zemljopisnom smislu kao cjelokupni teritorij Republike Hrvatske iz razloga što poduzetnici vrše djelatnost pružanja usluge privatne zaštite na cjelokupnom teritoriju Republike Hrvatske. Isto tako je tužena odredila

cjelokupni teritorij Republike Hrvatske kao mjerodavno tržište u proizvodnom smislu imajući u vidu poslove pružanja tjelesne zaštite koji su propisani odredbom članka 3. Zakona o privatnoj zaštiti („Narodne novine“ 68/03., 31/10. 139/10.).

Što se tiče prigovora tužitelja da nije logično da bi stranke u sporazumu zaključile tajni horizontalni sporazum, a nakon toga ga objavile valja istaći da je navedeno Priopćenje objavljeno na portalima, te u tiskanom izdanju časopisa „Z.“, koji je specijalizirani časopis za poduzetnike koji se upravo bave navedenim poslovima pružanja zaštite, pa nije jasno iz kojeg razloga ukoliko nije sklopljen zabranjeni sporazum o minimalnoj cijeni pružanja usluga zaštite niti jedan poduzetnik, pa tako ni tužitelj, nije navedeno priopćenje niti navedeni članke demantirao. Kako navedeno nije demantirano prema ocjeni tužene Agencije, koju prihvaća i ovaj Sud, sadržaj navedenog javno objavljenog Priopćenja te članka koji je izašao u pisanom izdanju časopisa „Z.“ te na portalima nije tužitelju bio sporan.

Što se tiče izricanja upravno kaznene mjere valja istaći da je navedena mjera tužitelju izrečena sukladno članku 61. točki 1. ZZTN-a prema kojoj odredbi će se upravno-kaznenom mjeru u iznosu od najviše 10% vrijednosti ukupnog prihoda koji je poduzetnik ostvario u posljednjoj godini za koju postoje zaključena godišnja izvješća, kaznit će se poduzetnik koji sklopi zabranjeni sporazum ili na koji drugi način sudjeluje u sporazumu u kojem je narušeno tržišno natjecanje na način opisan odredbom članka 8. ZZTN-a.

Postupak utvrđivanja uvjeta za izricanje upravno kaznene mjere zbog povrede odredbi ZZTN-a tužena je vodila sukladno pravilima propisanim člankom 52. ZZTN-a. Mjera je izrečena u rasponu koji je propisan ZZTN-om te Uredbom o upravno-kaznenim mjerama. Uzete su u obzir sve olakotne okolnosti, prvo je naveden osnovni iznos upravno-kaznene mjere, naveden je izračun sukladan članku 4. navedene Uredbe te je sukladno članku 7. stavkom 1. Uredbe o upravno kaznenim mjerama ista uvećana za iznos od 1% od prihoda poduzetnika kojem se upravno kaznena mjera izriče dakle i tužitelju. Nakon toga sukladno članku 8. navedene Uredbe utvrđen je osnovni iznos upravno kaznene mjere za tužitelja, a nakon toga je uzimajući u obzir olakotne okolnosti tužitelju utvrđen konačni iznos upravno kaznene mjere. Navedeni način izračuna upravno kaznene mjere detaljno je obrazložen u osporenom rješenju stoga prigovori tužitelja nisu od utjecaja na zakonitost navedenog rješenja.

Valja istaći da što se tiče tužitelja tužena nije našla otegotne okolnosti, a kao olakotno je tužitelju uzela činjenicu da nije primjenjivao dogovoren iznos u svojim ponudama, odnosno da je usluge nudio po nižim cijenama od dogovorene. Isto tako kao olakotna okolnost uzeta je tužitelju i činjenica da se sporazum nije dugo primjenjivao, odnosno da je bio kratkog trajanja i činjenicu da tužena nije pokretala postupke ranije protiv tužitelja uzeta je u obzir kao olakotna okolnost.

Što se tiče zahtjeva tužitelja da mu se upravno-kaznena mjera izrekne u simboličnom iznosu valja istaći da je pravilno Agencija zaključila da u konkretnom postupku ne postoje posebne okolnosti u odnosu na tužitelja za izricanje simbolične upravno-kaznene mjere. Praksa na koju se poziva tužitelj ne može biti od utjecaja budući da se u svim navedenim odlukama radi o zaključenju vertikalnog sporazuma (a ne zabranjenog horizontalnog sporazuma) koji predstavlja najtežu povredu propisa o tržišnom natjecanju.

Prema ocjeni ovog Suda upravno kaznene sankcije izreče su sukladno ZZTN-u i Uredbi, te valjano obrazložene te se prema ocjeni ovoga Suda izricanjem takvih sankcija može postići svrha kažnjavanja. Budući da se u konkretnom slučaju radi o kartelnom sporazumu koji predstavlja najteži oblik povrede Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja pravilno je tužena ocijenila da će izrečena upravno kaznena mjera postići cilj primjernog kažnjavanja tužitelja te odvratanje tužitelja od budućih postupanja kojima se narušava tržišno natjecanje

kao i odvrćanje drugih poduzetnika od narušavanja tržišnog natjecanja, sklapanjem zabranjenog sporazuma.

S obzirom na sve navedeno, kako je u postupku utvrđeno da ne postoje povrede propisane odredbom članka 67. stavka 1. točke 1., 2., 3. i 4. ZZTN-a, trebalo je temeljem odredbe članka 57. stavak 1. ZUS-a odbiti tužbeni zahtjev tužitelja.

U Zagrebu 22. travnja 2016.

Predsjednica vijeća
Ljiljana Karlovčan-Đurović, v.r.